

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

МАТЕРІАЛИ

VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 – 16 жовтня 2020 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ**

Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 жовтня 2020 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2020. – 280 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - д.е.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., доц., Каламан О.Б. – к.е.н., доц., Мельник Ю.М. – д.е.н., доц.

Література

1. Піддубний І. Теорія конкурентоспроможності: сучасний стан і предметно-методологічні аспекти розвитку // Економіка України. — 2007. — №8. — С. 52—60.
2. Пандяк І. Конкурентоспроможність готельних підприємств: ресурси, ризики, стратегія управління / І. Пандяк // Вісник Львівського університету. Серія географічна. - 2018. - Вип. 52. - С. 222-231.
3. Боброва И. Лучшие трюки с дисконтными картами / И. Боброва, В. Зимин. – М. : Вершина, 2006. – 272 с.
4. Трофимов С. Дисконт или бонус / С. Трофимов // Российская торговля. – 2006. – № 11. – С. 38-39
5. Нехаенко К. Програма лояльності: сучасний зміст, типологія та методи реалізації на ринку В2С [Електронний ресурс] : наукова стаття / К. Нехаенко // Траектория науки.— 2015. – № 4. – Режим доступу: <http://pathofscience.org/index.php/ps/article/view/25>
6. Будрин А. Г. Методология формирования и управления взаимоотношениями предприятий на рынке на основе концепции маркетинга : монография / А. Г. Будрин. – СПб. : Изд-во Политехнического ун-та, 2008. – 248 с.

ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ І УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ.

**Пурцхванідзе О.В., канд. філос.наук, доцент кафедри менеджменту і логістики
Новікова В.С., студентка 3 курсу факультету менеджменту, маркетингу і логістики
Одеська національна академія харчових технологій**

Сучасний світ дуже мінливий, інколи незбагнений в своїй непередбачуваності. Він вводить людину в нові виміри і умови існування і тим самим вимагає від неї чи то розуміння, чи то пристосування, чи то повного неприйняття. Проте останні зміни і події, перед якими постала людина мало кого лишають до них незалученими і ними незацікавленими, навіть не за своєю власною волею. Одна з таких подій – пандемія, що охопила світ і продовжує свою справу забираючи життя людей, демонструючи слабкість і незахищеність людини як перед лицем covid-19, так і загроз, про які людина навіть і не здогадується. Тому сьогодні, як ніколи, набуває гостроти проблема управління процесами, що відбуваються в суспільстві на всіх його рівнях, а також проблема виявлення можливих змін в самій управлінській діяльності.

Відомо, що зміст поняття управління полягає в уявленні останнього, як процесу впливу, який має своєю метою збереження сталості системи, або виведення її на якісно новий рівень. В умовах пандемії, або інших глобальних викликів таке тлумачення управління цілком вкладається в систему видів діяльності людини, її існування в заданих умовах.

При всій складності і багатоманітності підходів щодо визначення поняття «діяльності», по - перше, можна виділити найбільш поширене уявлення про діяльність як про суто людський феномен. Тобто це процес, який відбувається виключно в суспільстві, «...в конкретних історичних умовах і характеризується певною системою видів і форм діяльності як способу свідомого перетворення

дійсності» [1]. А по-друге, діяльність є предметом дослідження різних наук, як, наприклад, соціології (М. Вебер, Дж. Мід, Т. Парсонс), або психології (О.М. Леонтєв, О.В. Запорожець, С.Л. Рубінштейн, О.Р. Лурія, К.Е. Фабрі) і звісно філософії управління. Саме пошуки в галузі філософії, соціології і психології дають методологічні засади для розуміння того чим є діяльність, який зміст містить в собі це поняття і вказують на його міждисциплінарний характер.

Щодо поняття «управлінська діяльність», то воно визначається на основі розуміння поняття «управління», яке в свою чергу також може тлумачитись в філософському контексті. А саме, управління розглядається як функція організованої системи живої або не живої, яка є умовою збереження і відтворення цієї системи. Дослідники ж в галузі менеджменту конкретизують уявлення про управління виходячи з аналізу основних етапів теорії управління, яка сформувалась на початку ХХ століття в якості самостійної дисципліни. В соціально-економічному аспекті управлінська діяльність досліджується з точки зору механізмів підвищення ефективності освітнього потенціалу (І.С.Каленюк), в психологічному в контексті психологічного забезпечення управлінської діяльності (А.М.Бандурка, Л.М. Карамушка) тощо.

Отже спираючись на емпіричний досвід в галузі управлінської діяльності, теоретичні пошуки її методологічних засад в міждисциплінарному полі, на наш погляд, можна цілком погодитись з визначенням управлінської діяльності як сукупності вироблених історичним досвідом, науковим пізнанням і талантом людей навиків і умінь, способів і засобів доцільних вчинків і дій людини у сфері управління [2; с. 266].

Таке розуміння управлінської діяльності характеризує її як таку, що спирається на усвідомлене вироблення і прийняття рішень. І в сучасних умовах, як зазначалося вище, управлінська діяльність повинна відповідати наявній ситуації - тому що є, існує, а також - прийдешнім змінам, неочікуваним і карколомним. За інших умов вона не буде виконувати притаманні їй функції, а саме: планування, організації, мотивації, контролю, координації та регулювання.

На наш погляд, насамперед, необхідним є усвідомлення суб'єктами управлінської діяльності на всіх рівнях важливості змін пріоритетів в системі цінностей, які її зумовлюють.

По-перше, і це найбільш складне завдання - необхідність усвідомлення того, що змагальний характер людського існування, де кожен - «сам за себе», де єдиною метою існування має бути успіх, потребує корекції. А саме, усвідомлення пріоритету ідеї «загального блага» (А.Баумейстер). Це розуміння того, що кожен може через реалізацію власних можливостей, здібностей, талантів, умінь діяти в ім'я загального блага. До речі, саме пандемія і її наслідки є яскравою демонстрацією слухності означеного кроку.

Не секрет, що пандемія спричинила виникнення певного кола етичних проблем. Відомо, що люди віком старші 50 років потрапляють до групи ризику, оскільки саме серед них спостерігається смертність пов'язана з коронавірусом і дорівнює 90 відсотків. Перед суспільством постали проблеми значення і

цінності старості і пов'язані з цим етичні дилеми. Що в свою чергу вимагає змін в підходах до управлінської діяльності.

Проте можливим це стане лише за певних умов. Тому, по-друге, головними цінностями і пріоритетами в управлінській діяльності повинні стати: освіта, медицина і безпека. Знову ж таки саме ситуація, коли системи охорони здоров'я навіть розвинених країн не справлялись з викликами пандемії, руйнувались на очах – підтвердження важливості усвідомлення необхідності нового погляду на управлінську діяльність, вихідним принципом якої має стати ідея загального блага.

Щодо управлінської діяльності в галузі освіти, зрозуміло, проблема заслуговує на окреме детальне і глибоке дослідження. Проте питання існування сучасної освіти в умовах інформаційно-телекомунікаційної революції вимагає нових підходів до управлінської діяльності, формування відповідних форм і методів.

Одним із аргументів на користь необхідності пріоритету освіти в умовах викликів і змін сучасного світу може стати зауваження Генерального директора ВООЗ Тедроса Адана Гебреїсуса, який зазначає, що пандемія, яка представляє собою загрозу як для бідних так і для багатих країн спонукає нас і до боротьби з «інфодемією» [3]. Вживаючи новий термін він наголошує на тій лавині дезінформації, нагнітання і залякування, перед лицем яких опинилася сучасна людина. Відомо, що навколонукові інтерпретації і поради, якими сповнений медійний простір аж ніяк не допомагають у боротьбі з пандемією, а навпаки ускладнюють боротьбу з нею. Саме за таких умов дійсні знання, які можливі при належній освіті і відповідно управлінській діяльності в цій галузі набувають безперечного значення і необхідності. Оскільки саме освічена людина в змозі відрізнити істину інформацію від спотвореної і неповної, від підробки.

Важливість змін в управлінні медичною сферою, визначення медицини як пріоритетної в системі цінностей також продемонстровано низкою подій, спричинених covid-19. Британський науковець Умаїр Хак в своїх коментарях зауважував неодноразово, що саме бідність деяких країн спричинила пандемію, заперечуючи той факт, що хворіють всі незалежно від економічного або соціального становища. Але, все, що ми спостерігаємо починаючи з січня 2020 в світі яскраво підтверджує, що з викликами хвороби, пандемії не справляються і системи охорони здоров'я країн, які начебто економічно спроможні долати вірус. Відомо, що заможні країни виділяли додаткове фінансування на оснащення лікарень, закупівлю апаратів ШВЛ і лікарняних ліжок, збільшували штат медичних працівників у відділеннях інтенсивної терапії. Проте, це аж ніяк не призвело до вирішення проблеми. Отже причини, на наш погляд, лежать не на поверхні, а як зазначалося вище: в уявленні про пріоритети цінностей в управлінні медичною галуззю. А можливо приватна медицина не може конкурувати на тлі глобальних викликів? Питання складне і відкрите.

Щодо безпеки, то найбільш складною тут є проблема глобальних викликів пов'язаних з вирішенням екологічної проблеми, яка тягне за собою низку інших: війни і миру, продовольчу, демографічну тощо. Ці проблеми не

знають ні політичних кордонів ні ідеологічних вподобань, що знову підтверджує важливість ідеї «загального блага», як вихідної в управлінні і вирішенні означених проблем на глобальному рівні.

Отже в умовах викликів, перед якими постало людство сьогодні, роль управлінця, його діяльності зростає, стає більш відповідальною і впливовою. Саме управлінець наділений повноваженнями прийняття рішень несе сьогодні безпрецедентну відповідальність. Оскільки маючи реальну владу, незалежно від рівня управлінської діяльності він визначає напрямок, характер, результати функціонування тієї системи, на яку впливає. Тому управлінська діяльність буде носити високопрофесійний, кваліфікований характер лише за умов наявності і усвідомлення відповідної системи цінностей в управлінця. Управлінець, на наш погляд, має керуватись насамперед ідеєю «загального блага» і пов'язаних з нею цінностей: освіти, медицини, безпеки.

Література

1. Андрущенко В.П. Сучасна соціальна філософія : курс лекцій / Андрущенко В.П., Михальченко М.І. – 2-е вид., випр. і доп. – К.: Генеза, 1996. – 368 с.
2. Державне управління в Україні: наукові, правові, кадрові та організаційні засади: Навч. посібник / За заг. ред. Н. Р. Нижник, В. М. Олуйка. – Львів: Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2002. – 352 с.
3. Коронавірус загрожує кожній країні – ВООЗ [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.slovoidilo.ua/2020/03/05/novyna/svit/koronavirus-zahrozhuye-kozhnij-krayini-vooz> .

ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО В УКРАЇНІ ТА СВІТІ. РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Ринкова А.А., аспірант

Одеська національна академія харчових технологій

Вступ. Питання розвитку органічного сектору економіки України є досить актуальним, що пов'язане насамперед з екологічною безпекою, оздоровленням нації, а отже підвищенням рівня життя українського народу та вступом до СОТ і євроінтеграцією.

Метою дослідження є аналіз сучасного стану органічного виробництва в Україні та світі, визначення переваг та недоліків цієї сфери економіки, пропозиції щодо покращення умов її розвитку.

Виклад основного матеріалу. Сучасний стан економіки України визначає певні орієнтири, пов'язані насамперед з продовольчою безпекою

52	СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ БОРОШНОМЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Відоменко І.О., к.е.н., доц., Гордієнко Л.Л., к.т.н., доц., ОНАХТ, м. Одеса	149
53	ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА Відоменко І.О., к.е.н., доц., Мазур К.С., магістр, ОНАХТ, м. Одеса	152
54	ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ Відоменко І.О., к.е.н., доц., Проданова Г.О., магістр, ОНАХТ, м. Одеса	154
55	ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАХОДІВ ПО РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ЗРОСТАННЯ В ГОТЕЛЬНИХ МЕРЕЖАХ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД Дьяченко Ю.В., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	157
56	ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ Дроздова В.А., к.е.н., доцент, Репінська-Чуркіна К.О., магістр, ОНАХТ, м. Одеса	160
57	СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ Каламан О. Б., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	163
58	ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ ПЕРСОНАЛУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВ Козак К.Б., к.е.н, доцент, Мірковець Ю.Л., магістр, ОНАХТ, м. Одеса	166
59	ЛЮДСЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ОСНОВА СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД Козак К.Б., к.е.н, доцент, Мироненко Б.В., магістр, ОНАХТ, м. Одеса	169
60	ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ЛОГІСТИЧНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НА ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Козак К.Б., к.е.н, доцент, Дроздова Є.А., магістр, ОНАХТ, м. Одеса	172
61	ПАРАДИГМА УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА Колеснікова К.С., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	174
62	АНАЛІЗ ЗОВНІШНІХ ФАКТОРІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ Коренман Є. М., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	176
63	СТАРТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ РИНКУ М'ЯСА ТА М'ЯСНОЇ ПРОДУКЦІЇ Коренман Є. М., ст. викладач, Русецька А.О., студентка, ОНАХТ, м. Одеса	180
64	РОЗРОБКА СИСТЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В КРИЗОВИХ УМОВАХ Корсікова Н.М. к.е.н., доцент, Бондаренко А. І, магістр, ОНАХТ, м. Одеса	181
65	ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ Мануїлова К.В., д. н. держ. упр., доцент, Мужайло В. Д., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	184
66	ЛОЯЛЬНІСТЬ СПОЖИВАЧІВ ЯК СКЛАДОВА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТИМЧАСОВОГО РОЗМІЩЕННЯ Дьяченко Ю.В., к.е.н., доцент, Полоус Д.Т. магістр, ОНАХТ, м. Одеса	186
67	ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ І УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ. Пурцхванідзе О.В., канд. філос. наук, доцент, Новікова В.С., студентка, ОНАХТ, м. Одеса	189
68	ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО В УКРАЇНІ ТА СВІТІ. РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ Ринкова А.А., аспірантка, ОНАХТ, м. Одеса	192
69	ІННОВАЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	196